

דג.

פרוטוקול מס. 52/ד'

מישיבת ועדת המסכים
התקיימה ביום ד', י"ב בשבט, תשט"ו - 2.2.55 בשעה 9.00

ב ד כ ה י ם

- חברי הוועדה:
- י. גורלי - יו"ר
  - ח. מרימב
  - י. בדר
  - ש. גז'רבר
  - ש. דיין
  - ב. הרצפלד
  - ק. לוז
  - ח. לסדן
  - י. פורדר
  - ז. שפר

- פוזמונים:
- שר המוצר ל. טפול.
  - פ. סמיר - סגל ספרד המוצר.
  - מר סמיר {
  - מר סמיר } - סגל המוצר
  - ש. בוק - פוזמין הוועדה

סדר היום - יו"ר: שאלות ותשובות.

יו"ר י. גורלי: שני פוזמונים מישיבת.

שאלות ותשובות

פ. סמיר: רצוני לנסות להשיג על השאלה שעורר חבר-המכס פורדון לצבי סגנו הכלכלי בשנת 1960 כדי להגיע לכך בסיתי לערוך שינוי חריגתי לצי שנים, ולקחת כנקודת פוצג את שנת 1954.

היבוא על כל סוגי הג'יע בשנת 1954 ל- 288 מיליון דולר, לעומת 280 מיליון בשנת 1953. הרכב היבוא בשנת 1954 היה במידת מה יותר טובה מה הדעה שזה של 1953 כיוון שהביא פחות מזון ומצרכים שוטפים ויותר ציוד ומטרי-בלם. היבוא ברוטו בשנת 1954 היה 88 מיליון דולר לעומת 59 מיליון בשנת 1953.

ערכתי אתי יבולות, התנה מבוטסת על
כך שהיבוב ילך ויגדל כל שנה עד 1960 ב-10%, והשנייה - ב-15%.

הטבלה הראשונה מראה כי בשנת 1960
בגיע ליבוב של 175 מיליון דולר, לפי החלוקה הבאה: יהלומים - 16 מיליון
דולר, טעיף לט הגדלתי גומי; יבוב חקלאי - 45 מיליון לעומת 31 מיליון
בשנה זו. התנאי כמון בחשבון את הנטיעה החדשה של פרדסים אשר תהן פרי
באותה שנה וגם יבוב חקלאי פחר. התעשייה כולה - כולל משלב ומוספטים -
115 מיליון דולר, בסך-הכל - 175 מיליון דולר.

עשיתי גם את חשבון היבוב במותה שנה
(הוצאות בדולרים כולל שירותים) והגעתי ל-255 מיליון דולר, לפי
הפירוט הבא: דלק - 60 מיליון; טחון - 40 מיליון; חפרי-גלם
ליבוב - 70 מיליון; חפרי-גלם לתעשייה המקומית - 15 מיליון;
ייצור חקלאי - 7 מיליון; חלקי חילוף - 10 מיליון; חיבוק, גרימות
וכו' - 5 מיליון; שירותים - 48 מיליון דולר. אפשר מגיע
גיבוב ל-80 מיליון דולר.

ל-175 מיליון דולר יבוב יש להוסיף
15 מיליון על-חשבון יבוב פפוי מן העין ו-10 מיליון על-חשבון תיירות.
גבו מגיעים היבוב לסכום של 200 מיליון דולר לעומת יבוב בסכום של
255 מיליון. האפרט הוא 55 מיליון דולר, והוא גיבו כולל
תשלום החובות בסך 20 מיליון דולר (היבוב של 300 מיליון דולר ל-15
שנה).

אני סביב בחשבון עבשתיך במפעלי פיתוח
ובצורך להשקיע בהם סכום של 40 מיליון דולר, ולכן מגיע האפרט - כולל
כל הטעמים - ל-115 - 110 מיליון דולר, והוא מבוטסת על ההוצאה שלא
נמצא עד אז דלק.

התבססתי על בתוביה זמירי וריטלים,
פרט לתעשייה אשר תצרך לצעוד בתנופה קדימה כדי להגיע ליבוב של
115 מיליון דולר, בלי היהלומים. (ע. בנורבון: למה מגיע היבוב כיום?)
השנה הגיעה התעשייה, כולל תעשיית היהלומים, ליבוב של 47 מיליון דולר.
(35 מיליון דולר בלי היהלומים).

לפי הטבלה השנייה, המבוטסת על עליה של
15% גיבוב, יגיע היבוב ל-215 מיליון דולר, ולסכום זה יש להוסיף
עוד 30 מיליון דולר על-חשבון יבוב פפוי מן העין ותיירות (15 מיליון
דולר כל טעיף).

אשר ליבוב במותה שנה, אפשרתי את
הסכומים בטעיפי הנוצחה במסגרת חוק, בלב שהגדלתי את הטעיף "חפרי גלם
ליבוב" ב-15 מיליון דולר. היבוב, כולל שירותים, יגיע ל-270 מיליון
דולר. חפרי גלם ליבוב לאוסטרן 25 מיליון דולר, את לט גביה בחשבון את
תשלום החובות.

גבו מוגיעים 60 מיליון דולר ליבוב דלק,
כולל גם יושג הסדר ובקנה את הדלק בתנאי המוביקטיביים של החזור,
יפחת הסכום ויגיע ל-40 מיליון דולר, והחשבון יתהן שנות או יותר,
בלי ההשקעות והחובות. יש גם בתון גבי... גבי פביה כי תוך 1955/56 בוכל
לדעת מהו על מספריות טעימת דלק כמון. 60 מיליון דולר שגבו מוגיעים
לדלק בירושם 2 מיליון טון לשנה.

אעדי החקלאות שלבו את סנות מן יותר
פוטנטיים למטרה שהוצבה. יש בסירות יבוב בטעיפי חפריים של החקלאות,
והכרובה גם להפחית את טעיף יבוב. מוזן ב-8 מיליון דולר. בטעיף
"חפרי-גלם לתעשייה המקומית" השברתי את מותה הסכום, כי התנאי בחשבון
שנחשל לקנות כמה דברים שגבו קונים כיום. גבו טעיפיים, לשל, בשטח
של חלקי-חילוף ויש להניח שבצורך להניח פחות חלקים. לגבי התעשייה,
המבב הוא מעורפל בטקסט, כי תכנונה גיבו ברור.

למסוף רבובי לכיין, שלם התכונות
כלל לומר שגלה את יסודות מוצקים ביותה שפטיה לחקים עליהם בנין.

י. פורר:

ברור שאין זו פורמולה אריתמטית, אולם לדעתי היא טובה ביותר. ואולי לגדר כמה הנחות. איזו נוכח אריתמטיה הבאת בחשבון?

פ. ספיר:

נוכלוסייה בת 2 מיליון נפש לעומת 1,700,000 נפש.

י. פורר:

האם החישוב מבוסס על מרחק הנהגות בחוץ?

פ. ספיר:

הבאתי בחשבון הנהגות בחוץ סוגגרות.

י. פורר:

האם לקחת בחשבון מרחק ההכנסות האמגבית בתקופת הביניים?

פ. ספיר:

בתקופת הביניים לקחתי את הנתונים הקיימים: סילומים, אמגבית, איגרות-חוב, כלי הטענק.

י. פורר:

אם תקח בחשבון גלוייה בורסים בלב תוכל להגיע גם בתקופת הביניים למיזון סגור

הדיביזיה.

פ. ספיר:

הבאתי בחשבון שלם במדיל את הנהגות שלנו במסבט חוץ, פרט לסילומה הפיתוח לצרכי השקעות או תמורת תקציב הפיתוח. אם תקרינה תקלות - נסתך לכאון סגור את תקציב מסבט החוץ.

י. פורר:

האם אתה חושב שאין טענה כי בזמן הביניים, במרה נגיע להגדלת איצום, תהיה ירידה

בהכנסות של מסבט חוץ?

פ. ספיר:

מסרתי כבר בישיבה קודמת שידוע לנו פחות או יותר כי לשנת 1955 נחשבו דיביזיה לא יורע. אנו מביאים בחשבון שיהיו לנו 7 מיליון תיבות פרי הדף וכי הפצב גיהלומים לא ישתנה. אשר למגבית - יש נסיונות להתחיל בתוכה חדשה ונחשים שאמאיה פרוכזים בכיוון זה. בשנת 1955 עלינו לשלם מסזומנים 140 מיליון דולר. אינני יכול לומר דבר בנוגע לשנים הבאות, על-כל-פנים דבר אחד ברור, שלא נרצה ולא נוכל להיכנס סגור לנהגות לצמנים קצרים.

א. הרצפלד:

לכמה פגיע סכום הנהגות?

פ. ספיר:

אנו חייבים 500 מיליון דולר, פרט לדולרים של הקונטרבילי ששישנו חייב, ופירוט הדבר תשלום של 22 מיליון דולר חובות לשנה. איגרות הפיתוח ימכרו להבט לתקופה של 10-12 שנים.

י. פורר:

האם הבאת בחשבון השקעות פיתוח?

פ. ספיר:

הבאתי בחשבון כי בשנים 1955-1960 יוצאו להשקעות 50-40 מיליון דולר לשנה, וכסומים בלה יהוו חלק של תקציבי מסבט החוץ של השנים הללו. עד היום הגיעו מהסילומים סחורות במסך של 500 מיליון פרק (המסדרויות יש על סכום הרבה יותר גדול) והמכנה השילומים צריך להישטן 11 שנה. לקחתי בחשבון שיהיו לנו "בונדס" ומגבית, ושהטענק ילך ויפחת או יתפך לסילומה. בנתונים הקיימים הבאתי בחשבון את דרגות הפיתוח, אולם לא נכנסתי לבעיה כמה אנו אוסכים, כלבשמלה זו מחולקות הדעות.

חבר-הכנסה הז'רנו ערער על הסברה
המסדרת, כי אם הורכבו את הדולרים המורכבים לכך ללירות ישראליות,
מדללים בכך את האינפלציה ושפעולה זו נושאת בחובה סכנה כזו.

ש. גז'רנו:
לפילתי כמה השפעה האינפלציונית של
דולרים כאלה יותר גדולה מזו של הדולרים
של הטלורו או המענק?

פ. ספיר:
טר הרביץ טוען - ומני גטוח שגם אחרים -
שלו הבאנו למשל עוד 50 מיליון דולר
מהמבית במזומנים והיינו הורכבים אותם ללירות - היתה בכך פשוט סכנה
לאינפלציה. אם היינו מביאים 50 מיליון דולר אלא שלם במזומנים אלא
כחומר לצריכה שוטפת לא היתה קיימת סכנה כזו. היינו עוזרים לקבל עתה
מהמבית 50 מיליון דולר, והבעיה היא יותר חריפה כי אנו עלולים לקבל
זאת מהלווה, כיוון שבנקל אפשר לקבל הלווה של 20 מיליון דולר
ל- 5 - 4 - 3 שנים ולנסות להקל על המכב.

חושבני שהמחבר אינו תמים-דעים עם
טר הרביץ ומארים בשאלה זו ורצוני להביא דוגמה קונקרטית ביותר.
המחברות היהודית קיבלה השנה 10 מיליון דולר פחות, וכמוה זה חסר
לה לתקציבה. לטען בצד את תקציב המתיישבות, אלא להקטינו, מביעים
לסוכנות לקבל הלווה של 7 - 6 מיליון דולר ל- 4 - 3 שנים. ונשאלת
השאלה: האם על-פי המימוריה של טר הרביץ מסור לה לקבל סכום זה?
האם הסכנה של אי-סתן המעצם המתייחס בוטחים להתיישבות אינה גדולה
מהסכנה האינפלציונית שמביעים עליה? אינני מקבל את הדיעה שהגדלת
המעצי התשלום היא רק תוצאה של כוח אינפלציוני; היא גם תוצאה של
ייצור מוגדל. אנו יכולים לקחת זאת לפי טעם או יחידות טעם
ולבנות לפי מה שיש לתת ממעצי תשלום יותר גדולים. אם מוסיף ומסור,
שבכל-זאת בשנתיים אלה הכוח הריאלי שלהם ירד יותר קטן - אוכל
לומר שבני חולק עליו במקרה.

בני המבור יחיה עלינו לעשות כשהו
בנקודה זו ולא להישאר קונסרבטיביים ולטעון שאנו רוצים לשמוע על
הפיכת שום מטבע חוץ ללירות ישראליות.

ש. גז'רנו:
ברבה לי שבטענין זה יש חוסר בהירות
ומי-הגבור רבות. לי ברמה שהסכנה
האינפלציונית היחידה הנשקפת לטרנסמקציה כזו בדולרים תהיה אם
דולרים במזומנים ונכונים כביטוי לקרן המוצאה, ונדמיס בגד רזרבה
בדולרים כסף חדש. זו תהיה פעולה אינפלציונית גדינה, ואיש גם אינו
מביע שהמחבר יקח פקדונות בדולרים לשנה-שנתיים על-פנות להגדיל את המעצי
התשלום.

מה אפשר היכנס לקשות? לדעתי יש לשפל
בדולרים כאלה בדיוק כשם שטפלים בשורה שלמה של דולרים שאנו מקבלים,
וגזו יהיה לדולרים אלה בדיוק אותו המופי כמו לדולרים של המבית,
טלורו הפיתוח או המענק. פירוש הדבר, שאנו נשפוט בדולרים אלה או
בתפוחים למטרות פיתוח. אם אנו מסקיעים את הקצוות החדות - כולל הוצאות
בלירות ישראליות - את אותו הסכום שאנו מקבלים מהחוץ בדולרים,
זאת מוסרת: אם בקדיס "רטורס" להשקעה במקביל לאותו סכום שאנו מביאים
מהחוץ, לא תהיה לכך השפעה אינפלציונית. במן מדובר על השקעות שלם
בדרך תקציב הפיתוח, אלא השקעות של יזמה פרטית, שאנו חייבים להגבירן.

נשאלת השאלה של החזרת דולרים אלה.
אם אנו יוצרים מקורות אחיש של דולרים, ומחזיקים מולם ברזרבה את אותם
הדולרים שאנו מקבלים מהמענק, למשל, ואין משתמשים בהם ולא יוצרים
באמצעותם לירות ישראליות חדשות - יש אפשרות להחזיר דולרים אלה.
ועתה נשאלת השאלה: האם הן חייב להחזיק זאת ברזרבה אם לא? הדעה
היא שאין חובה כזו, כיוון שאפשר לעשות דיסקונטו של הייצור המוגדל
המשקעות אלה; במידה שהנך יודע שהדבר יאפשר לך לשכר את מצב המזון-

התשלומים, במוטת מידה יכול אתה להגביר את ההשקעה הכללית. לכן אינני
מבין כיצד אפשר לומר שיש בכך פגום טכני.

בהנהלת המוצר כרגו סוכה לנקודה זו.
הענין יתברר תוך שמועליהם-לדעת הקרובים,

פ. טטיר:

וגז נקוט עמדה.

אם מדובר במסגרת סוכה מסוימת ואם
לתקציב המכונות, הרי למי כל המשיבות
לא נשקפת טכנה כזו. מה הגורם המכריע הוא הזמן, ומה אנו יכולים להשתמש
בדולרים אלה להשקעות שתבטנה בעקבותיהן לאורך תקופה מסוימת הגדלה
של ההכנסות ונוכל להחזיר את הדולרים במסלול הרגיל של הלימוד - הרי
סוכה לעשות כן כאשר לשכת בחיבוק ידלה ולחשוש מפני השקעות אינכליוניות.

י. פורדר:

מה הדעה המתגבשת לנדעה בנדון?

שר המוצר ל. משכול:

קיימנו שתי ישיבות בהשתתפות סר הרביץ
והוא העלה בעיה זו ודוען, אפעולת הפיכת
הדולרים ללירות היא יותר גרועה מפעולת הדפסת לטף. השמלה הוצגה למר טפיר
והוא השיב מה שהשיב; לא הוצעה כל הצעה פפורטת. צורה ההגיון טחייבת
עצם סר הרביץ יהיה נוכח בזעת בירור כזה. אני מניח לקיים את המסך
השיחה ביום ד' הבא.

היו"ר י. גורי:

הוחלט: לקיים את הדיבור ביום ד' הבא בהשתתפות של
סר הרביץ וסר טפיר.

דעתי היא שיש לשלח את הוצאות הפיתוח
מסודרונות, יתכן אם כן ניטל ערכו של הפיתוח.
האם יש לאוצר הצעה בכיוון זה לקרבת תקציב הפיתוח של הסנה הבאה?

א. הרצפלד:

(אחר-כך רשם א.פ.)

א. הרצפלד (המטק)

האם נראית לכם אפשרות, שנוכל בסנה הבאה להכניס נורמאליות בטחו זה, בהתחשב עם כל מה שהצטבר עד היום, והאם דבר זה בא לאיזה כיסוי?

ש. בז'רנו:

החוכר שטסר לנו טר ספיר, על תחזית סאזן התשלומים ל-1960 כראה באופן בולט כי אנו תלויים בהגדלת הייצוא התעשייתי. מטרתנו הנוערת היא, לשלם את הייצוא התעשייתי ואני מאמין לדבר זה אפשרי. אינני מסוכנע שהטיפול בבעייה זו כיום מספיק כדי לאפשר את ההתפתחות הרצויה. אינני שואף לסובסידיות גדולות או לדברים שאינם באינטרס של כולנו; גם אינני מציע להקים משרד מיוחד לסחר-חוץ, כי אינני רוצה להגדיל הוצאות מבגונן - אם כי ייתכן שהיה חשוב אדם עם אחריות של טר יהיה בעל התפקיד הזה.

טר האוצר ל. אלכול:

אני עצמי חושב, שצריך את ענין הפזון להעביר ממשרד מסחר ותעשייה, ומשרד מסחר ותעשייה יטפל במסחר ותעשייה.

ש. בז'רנו:

בטעם הנוכחי, כשדאגה זו מחולקת בין גורמים שונים וכל בעייה דורשת אישור ושכנוע של לפחות עשרה פקידים מסלתיים - כצב לא בריא, ויש לחשוב ראשית לכל על ריאורגניזציה אדמיניסטרטיבית של בעיית הייצוא התעשייתי.

פ. ספיר:

יצוא זה תוצאה של ייצור.

ש. בז'רנו:

מטרתו שאני מאמין כי הדבר אפשרי. נדמה לי שיש לנו כח האדם, הכח הכספי והטכניקה הפוטנציאליים למטרה זו. התעשייה מסוגלת, אם התנאים יהיו נוחים לכך בארץ ובחוץ-לארץ, למלא את המטרה הזו. טביב שולחן זה עלינו לדבר על התפקיד המסלתי בהטגת המטרה, כי ללא עזרת המסללה לא נשיג זאת.

טבית, צריך להקדיש מחשבה טרוכזת לכל הבעייה. אני חושש ששנת 1955, לפי המצב של היום, לא תביא הגדלה גדולה של הייצוא התעשייתי. ישנן כמה בעיות שמקשות עלינו ואם נתגבר עליהן, לא תביא שנת 1955 התקדמות רצינית. צריך איפוא להקדיש מחשבה טרוכזת לבעייה זו ולראות מה הקסיים שבידנו להסירם ואלו עומדים היום למכסול להתפתחות הייצוא התעשייתי.

אני מסוכנע שכדאי וטאד דחוף, שנטפל טיפול רציני ביותר בבעייה זו, כי אם נעשה בזמן את האעדים הדרושים, יש לנו סיכויים להצליח. אם לא - לבד זה לא ייעשה.

בטחו מס הכנסה - בתיקון האחרון של החוק הוחלט שטר האוצר יפרסם את רשימות כסלמי המס עם הטכונים שהם מסלמים. אני טבין שעבודה זו מסוגלת ותקח זמן. אולי אפשר בינתיים להתחיל בהדפסות האלו. הייתי מציע למשל להתחיל בחוסר שלא כל כך קשה לאספו: לפרסם רשימת החברות, מה הן מסלמות - או לפחות החברות המסלמות למעלה מסכום מסויים: למעלה מ-1000, 5000 או 10.000 ל"י.

פ. ספיר:

לטאלתו של חבר הכנסת הרצפלד: אין דבר מסוכן טאשר הגזפה, למעלה ולמטה. אנחנו מסלמים במסך השנה לא רק מסמורת כי אם גם את תקציב הפיתוח. אם אתה רוצה שיובטחו 15 תשלומים טרוים, לייקבע תאריך כזה, עלי לומר: על הוטאטונים אנחנו מצטערים ונאבקים קצת, וקשה לנו הדבר כקריעת ים-סוף, ואתה רוצה טנצהיר על יתר הדברים? (א. הרצפלד: אינני רוצה שתצהיר). אני אומר, טאנחנו מסלמים.

יש לנו תכנית טזוטונים טדי חודט בחדטו. הטטורת, כולל הצטחון, טהווה 12,5 טיליון ל"י. בקופה, בחודט טרף - ההכנסה מסקורות טונים היתה 56 טיליון ל"י, והיו גם חודטים של 36, 37, 38 וגם של 40 ו-46 טיליון לירות. ההפוט הולך לסעיפים אחרים של התקציב. כתנאים אלה, לקחת אחריות נוטפת, כראתה נתון בנעלמים כאלה - ובתוך ההוצאה

שיטת דברית, שאתה חייב לעשותם באותו יום, ויש גם התחייבויות שנושאות אופי לל תאריך. במצב זה אתה רוצה שנקח על עצמנו עוד התחייבות ונצייין תאריך - טעור אנשים יתהלכו בהרגשה כי המטפלה לא שילטה סטר? מה זה יוסיף להם, אינני יודע; שזה יגדע מהכבוד שלנו - בזאת אני בטוח.

יש לזה הצעה יותר טובה - אתה הרבה יותר רחוק מפילו סכנה - וזו המטפלה שבכל זאת תהיה בתקציב רזרבה רצינית. אני יודע שאתה עוד מחפשי רזרבה אחרת. לי לא נראית ההצעה, ורק אחשוב דבר זה למזיק לפרסטיז'ה והגברת המחנות, ולפעמיים לאי-כבוד.

א. הרצפאלד: הייתי אומר: בלי הצהרה ובלי התחייבות, אבל למענה.

י. פורדר: אינני תווכך בתאריך, אבל הצעתי פעם - ואני חוזר על הצעתי: קשה מאד הדבר, ותהיה התנגדות מאד הרצפאלד - ליצור רזרבה בתקציב ולא להיאיר את האוצר, ואת האדם האחראי, בסתיחות כזאת. יותר בריא, מפילו יותר זול לוותר על 5 מיליון ל"י פיתוח ולשבת עם רזרבה, ושלט תהיה סתיחות כזאת.

פ. ספיר: מפילו היה זה רק איש אחד, זה היה טוב; אבל הדבר מטריד ומייבש את לטר עצמותיהם, של בודאי שמה אנשים מצלנו, שנוצאים בסתיחות סתכות. אבל הם פטלים יום יום - מסובס לא לפי הקצב שהיה נראה. אני מתפלא מאד על הצעתו של חבר הכנסת פורדר. עוד לא שכחתי את 16 הישיבות בהן דנו בתקציב, וכשהאוצר הביא הצעה, פסקו אם צריך להשאיר את 20 מיליון הלירות שהאוצר הכניס בודאי, לו היתה יכולת להציע 50 מיליון ל"י לשנה אחת בשביל זה - וזה מה שנחוץ: במסך שנתיים-שלוש הכוסים כאלה - רק זה יכול היה לסדר את המצב, כדי שלא נהיה תלויים בהכנסה היום-יומית.

בנתונים הקיימים, זה הסקסימום ויותר מזה - מה שאנחנו יכולים לעשות במסח התשלומים. ואני קובע, לא לסס יחירות אלא לזהירות-יתר: אנחנו עוברים את הסותר ועושים יותר ממה שאנחנו יכולים על מנת לעבוד בתשלומים שאנחנו חייבים בהם, במידה שנכנס כסף.

טר האוצר ל. אשכול: האם חבר הכנסת פורדר באמת מאמין ש-5 מיליון לירות פותרות את הבעיה?

י. פורדר: לא, אבל זו התחלה.

טר האוצר ל. אשכול: צריך להגיע לכך, שתהיה לאוצר רזרבה של חודש ימים. אין זה מופרז. ואילו אנחנו נמצאים עכשיו במינוס של שלשה חודשים פחות או יותר.

י. פורדר: אני רואה קצת בדאגה, שלא ציינו עד עכשיו סידורים מתאימים בנוגע לעליה החדשה. אם אקח בחשבון עליה של 30 אלף - ואני שוכח שחוגי הסוכנות גם מספר של 50 אלף - אני מבין שתקציב השכונות הצעירות שלנו הוא פחות. יש התחייבויות גדולות עוד שהעבר ויש הקטנה של התקציב, או כוונה לא להגדיל את תקציב השכונות בתקציב הפיתוח. מתעוררת שאלת שיכון, ושאלה עוד יותר רצינית בקשר להתחייבויות.

אני מוכן להניח שהכנסות הסוכנות שפיקות כדי לבצע את הביטוח - לא בשנה ולא בשנתיים. מתעוררת שאלה: איזה סכום אנחנו יכולים לגייס מהתקציב הסתומ הזה להתחייבויות חדשה? אם אנחנו רוצים לסנוע חזרה למצב הזה ולשבור על עתיד העליה, עלינו לעשות משהו בענין זה.

אני רוצה להניח כי במסגרת השילומים אנחנו יכולים לגייס במסך זמן ידוע כ-75 מיליון דולר. דובר על הקלות במסח הפיקוח על המטבע. אינני מאמין באפשרות לבטל את הפיקוח ואינני חושב שרצוי כי זו תהיה אחת המסמאות של מלחמת הבחירות; כי זו שאלה מאד עדינה. אני מאמין באפשרות של הקלות, מה שפעם קראתי: ליברליזציה הדרגתית. הצעתי פעם לטר האוצר להזמין מוטחה של צרי - אחד הגדולים בעולם - כדי להביע

דעתו בטמלה זו; רצוני לשאול, אם טר האוצר חוטב שרעיון זה שתקבל על הדעת. אני טוכן להגיד סי האדה.

אני מסכים עט טר ספיר ועט חבר הכנסת בז'רנו, שהרבה תלוי בהתפתחות התעליה לגבי טאזן התטלומים בעתיד. אטמול טטענו דו"ח על השילומים טטר הלל דן, והוא אטר דבר רציני טאד. אני קובע טיש עובדה, ללא ביצלו אט האפשרות להזמין - בטני הסטוריים; זה על כל פנים טצב רציני, טפני טטדברים על הכרח להגדיל, וכל אדם יודע שהקמת בית-חרושת זה ענין לשנתים-טלט שנים. אני טואל, אט אין טאן טקום לדאגה ואט יש דיון בטטטלה בטטח זה.

א. הרצפלה:

האט יש בתקציב הפיתוח טכום כלשהו - טלבד ההתייטבות החדשה, שהיא בחזית הענין - בקטר עם ההתייטבות הקיימת החדשה, זו טקכה בשנתיים האחרונות? לקחתי בכוונה דבר טאד טוגבל וטוצדק טאד, טפני טהחטרנו וכעת אטחנו טטליטים.

א. טטופ:

לפי דברי טר הלל דן יוצא טאינונו טנצלים די אט השילומים. טן הנסיון אני יודע, טכטאתה רוצה להזמין איזה דבר, הענין הולך לוועדה; הועדה קובעת טלפי הטצב הקיים אין צורך להביא דבר טטויים, כי יש טכנו די בארץ. אט אטחנו טצוים לנצל אט הטקור הזה ולהזמין מהר מה טאפשר - איך נוכל לפרוץ אט הטעגל הזה, ולהזמין לטרות שהועדה קובעת טיש כרגע די?

טר האוצר ל. אטכול:

כבר אטרתי פעם ופעמייה, טאני בעד פרטום רטיטות תטלומי הטט, כל מה טאפשר לפרטום. אני טצטער טברגע זה אינוני יכול להגיד מה טצב הדברים. אני טוכן לברר זאת עם טר טרף. אני טאדי טוכן לכל דבר שיכול להביא תועלת לגבייה.

אין טפק טבעיית היצוא היא טאלה טל חיים: להיות או לחדול, ביחוד יצוא טוב וכדאי. אני טוכן לכל התייעצויות, לכל בירור ולכל טחטבה, אלא שצריך להטתחרר קצת מהתקציב. אני טקבל אט הדגט על הענין הזה, דוטני טאטחנו חיים בזה ואני טוכן לטבת ולדון בענין.

יש דברים כאילו טכווניים: טובסידיות ליצוא. אני טבין שיכולים להגיע גם להכרח כזה. הטאלה היא, לדעת תטיד מהו הרגע הטתאיים. ואט אטחנו דניט ייה, כנציגי הטטטלה, כולנו יודעים אט הקונפליקט טישנו בין רצון היחיד והרצון הכללי. לפי טעה האטצעיה הללו, אט כי אטורים: טדינה טרוצה יצוא צריכה לעזור - אני חוטט טהם בבחינת אבן שתיכרך על צוראנו ותטחב אותנו למצולות. טוכרחה להיות עוד דרך ארוכה של יעול, טבעל בית-החרושת, עד לפועל ולענין ההובלה. וענין הטובסידיה זה אופיום לעסק הזה. בכמה דברים טקובלים כאילו, אני חוטט טעוד תקופה ארוכה יש לנו מה לעשות. עוד אינונו תעטיינים טובים ואינונו פועלים טובים וצריך עוד הרבה "לסחוט" מעצמנו, כי הטובסידיות צריכות באמת לבוא טכסף חוץ או טטטים.

אני חוטט, למטל, טענין התיירות טחכה לגואלף עדיין, ואטחנו בנויים כך, טאטחנו טוכרחים לקבל עטרות אלפי דולרים טתיירות.

חבר הכנסת פורדר טאל על טידורים ביחס לעליה החדשה. זו טאלה טנדון בה כטנגיע לתקציב הפיתוח. צריך פעט להגיע לזמן טיש אוצר ויש טר אוצר טאטר כי זה התקציב, ולא נכנסים לאותן טלחמות טל כן-טטטלה או לא-טטטלה.

תקציב הפיתוח שלנו לעניני עליה - הלואי טלא נבכה באטצע הטנה, ואני אטר זאת לפני שהבאתי אט תקציב הפיתוח. בטטגרות הרגילה יש לי דאגה רצינית טאד. אט טעכטיו, תוך חטטה עטר חודט יכולים אולי להתווסף 40-50 אלף נפט, זו פרובליטה, והתקציב לגטרי אינו טצוייד לזה, ואלה אטטים ענייים.

זה הטקטיטום טאני יכול לקחת מהתקציב, בטלט דרכים: התחלה טל 1500-2000 טטפחות, בטטך כל הטנה, שבטאיה טהוא אופן אטחנו טקטדים אותן עם היאחזות קרקעית; אט אני אטר ט-20-15 דונט

צריכים לפרנס משפחה, אני בונה כאן על 500 יחידות, וכ-500 יחידות ייקלטו בטקס הקיים - הותיק והבינוני. זאת אומרת, זו ראשית הקליטה; על היתר התקציב הזה אינו עונה.

בעצם יש 20 אלף איש שמחכים לטידורם הקבוע בעבודה, ואנחנו הולכים עכשיו ומוסיפים. על כן אינני רואה את השנה הבאה קלה. עם כל מה שמתווסף בכל שנה, נדמה לי שאנחנו זקוקים לרחמים בשנה הבאה.

לטאלת חבר הכנסת פורדר ביחס לשילומים: המחשבה פעם היתה על כ-100 מיליון דולר ו-400 מיליון מרקים לשנים הקרובות, וקטרונו טביב לזה כשה וכמה רעיונות - כל אחד לפי חזונו, אבל זה קיבל כיוון לגמרי אחר.

היו"ר י. גורי: הלל דן אמר לנו שהפרסום שהיה בענין זה, הפעיל לחץ חזק מאד מצד הערבים.

סר האוצר ל. אשכול: מדובר כרגע, שיתנו לנו התחייבות, ס-20% שהתשלום השנתי, בגבול של עד 400 מיליון מרקים - יתנו לנו בכל שנה בסטרלינג. אז יהיה לנו פחות חומר שילומים ויותר סטרלינג. השאלה היא, אם על פי הטכתב הזה אפשר לעשות דיסקונטו. בסיס ההתחייבות הזאת הוא חלט למדי, כי היסוד הוא תקציב שלהם. בכל זאת אם נגיע לכך, אהיה בעד זה: כל מה שאפשר לסחוט מהענין הזה לביטוח המטבע, שייעשה.

בקטר לפיקוח על המטבע, לגבי מומחים האמת היא זו: לא אגיד קצה נפטי, אבל היה לנו רב בטח זה, ובעצם אוטורים שאנחנו יודעים את הפרטים. אבל אפשר לא להתנגד, ויהיה עוד אדם חכם שאפשר לטרוח אתו. אולם, כשאנחנו כל כך בלתי מצויינים, יש פה לעשות? גם חוק עידוד הסקעות הון, יש בו משהו שהוא בבחינת חסר טעם מאד מחיסול הפיקוח.

בענין ניצול השילומים, טבעי הוא שאדם שנמצא בתוך הענין רוחו קצרה עליו, אבל בדרך כלל אני חושב שהוצאנו מהשילומים עד עכשיו יותר ממה שהגיע לנו לפי התקציבים השנתיים. יש סעיף אחד, של טיכון לתעשייה, שאיחר בתחילתו ואחר כך התחיל לפעול. הלל דן מתהלך בתכניות גדולות של שינויים גדולים לתיעוש הארץ. יש עסק עם ועדות ועם מומחים ועם ספיקות; בכל אופן אנחנו מדינה, ואין זה פרט שמחליט מה לעשות בכספו, ויש כלים.

חבר הכנסת הרצפלד טאל, אם יש משהו בתקציב להתייטבות מהשנים האחרונות. בדרך כלל הסוכנות לא חושבת כבר עכשיו לתת את כל הציווד להטקעה. אנחנו בונים עכשיו בכל שנה 2000-1500 חדף בהתייטבות הקודמת, כתוספת לבלוקון, ויש תוספות למעיים ולהטקעה. אם אינני טועה, התקציב של ההתייטבות החדשה מיום קום המדינה, כולל ההתייטבות החדשה שתייה השנה, הוא קרוב ל-20-18 מיליון לירות, שזה בערך כמחצית (עם הדיכון), כ-12 מיליון ליחידות החדשות, והיתר לדברים האחרים. זה בודאי לא הכל, ואנחנו מסבכים את עצמנו ואת הסוכנות. גם 1500 היחידות שאנחנו מעלים, פירושו שלשנה הבאה נתבעת הסוכנות להטקיע יותר כסף. אם לא יהיו אמצעים, יהיה יותר רע גם לנו, גם לסוכנות וגם למתייטבים עצמם.

הישיבה נועלה בשעה 11.00